

Marktstemming oktober 2009: prijzen en belangrijke ontwikkelingen

Jan Bolhuis

In september was er sprake van droog en rustig nazomerweer, met een gemiddelde neerslag van 30 mm. Augustus was ook al een droge maand zodat de neerslagtekorten flink opliepen. De afgelopen weken zijn deze tekorten iets afgenomen.

De Nederlandse tarweoogst voor dit jaar wordt ondanks een kleiner areaal wintertarwe door het CBS geraamd op ruim 1,4 miljoen ton. Ten opzichte van vorig jaar is dit een stijging van 6,3%. Het International Grains Council (IGC) heeft de verwachting voor de graanoogst in de EU verhoogd tot ruim 308 miljoen ton. De wereldproductie van graan wordt geraamd op ruim 1,7 miljard ton. In onder meer Argentinië, India en China wordt een lagere oogst verwacht.

De aardappeloogst ondervond in september veel hinder van het droge weer. Na enige regenval is de situatie verbeterd maar het geoogste product is door de droogte van mindere kwaliteit. Het areaal consumptieaardappelen is volgens de oogstraming van het CBS met circa 1.200 ha toegenomen tot ruim 70.500 ha. De verwachting is dat de gemiddelde opbrengsten bijna 1 ton lager uitvallen dan vorig jaar door tegenvallende opbrengsten op de zand- en veengronden. De verwachte suikeropbrengst is door het IRS opnieuw naar boven bijgesteld en komt op 13,6 ton per ha. Dit is 20% boven het vijfjarige gemiddelde. Ondanks de naar beneden bijgestelde verwachtingen van de sojabonenoogst in Noord-Amerika, is de verwachte oogst van 3,25 miljard bushel (27,2 kg) bijzonder hoog.

De olieprijs op de wereldmarkt beweegt zich de laatste tijd weer in een opgaande lijn en lijkt meer en meer het speelveld te worden van speculanten. De afgelopen week sloot de markt zelfs enkele dagen boven 80 US dollar per vat. De positie van de dollar ten opzichte van de euro is de laatste tijd verder verzwakt en de koers is opgelopen tot circa 1,50 US dollar.

Grondstofprijzen

De prijzen van de veevoedergrondstoffen lopen sterk uiteen. De graanprijzen herstellen enigszins van de forse daling van de afgelopen maanden. De ruimte naar boven is echter beperkt omdat door de goede oogsten de wereldvoorraden van tarwe flink zijn toegenomen. Op de sojamarkeet is er enige prijsdruk en de prijsontwikkeling voor de komende tijd blijft onzeker. De oogsten in Zuid-Amerika zullen komend voorjaar naar verwachting iets hoger uitvallen maar de toenemende vraag vanuit China ondersteunt de markt.

De prijs van gasolie is als gevolg van de hogere olieprijs de afgelopen tijd gestegen. De stikstofmeststoffen zijn de afgelopen tijd een fractie duurder geworden. De prijzen van fosfaat- en kalimestoffen zijn daarentegen nog iets verlaagd.

Opbrengsten

Op de graanmarkt is de oogstdruk weggevallen en is langzamerhand sprake van een licht prijsherstel. Gezien de wereldwijd toegenomen graanvoorraden zal het prijsherstel beperkt zijn. Mogelijk dat de hogere olieprijs de vraag naar graan voor de bio-ethanolproductie stimuleert. Op de aardappelmarkt zijn de prijzen momenteel duidelijk lager dan vorig jaar. Op de termijnmarkt in Frankfurt bewegen zich de prijzen voor de aprillevering op een dalende lijn. Naast een tegenvallend prijsniveau is er ook sprake van een matige kwaliteit. Door het kleinere areaal uien is het aanbod beperkt en is de marktstemming goed met oplopende prijzen.

De varkensmarkt wordt gekenmerkt door aanhoudende prijsdruk. Het aantal varkensslachtingen in de EU zal volgens de werkgroep in het vierde kwartaal met 2,9 % dalen. Voor de eerste helft van 2010 wordt een vrijwel gelijke tot iets hogere productie verwacht. Aan de daling van de biggenprijzen is (voorlopig) een einde

gekomen. Vleesvarkenshouders toonden door de lage biggenprijzen van de afgelopen tijd meer interesse. De lagere voerprijs werkt eveneens in hun voordeel.

De vriendelijke stemming op de eiermarkt blijft aanhouden. De prijzen worden gesteund door de goede vraag vanuit Duitsland waar door het omschakelingsproces naar alternatieve systemen het aanbod verkrappt. De afzet van kuikenvlees loopt goed door, maar de stemming op de vleeskuikenmarkt is de afgelopen weken verder verslechterd. Slachterijen klagen over een tegenvallende vraag en vriezen een deel van de productie in.

Het herstel op de zuivelmarkt zet verder door. De afgelopen tijd zijn de prijzen van de basiszuivelproducten met sprongen omhoog gegaan. Ten opzicht van begin dit jaar is de prijs van boter inmiddels met meer dan 50% gestegen. De prijzen van melkpoeder stijgen eveneens wekelijks en ook de kaasprijs lijkt zich langzamerhand te herstellen.

De handel in slachtkoeien verloopt redelijk tegen vrijwel onveranderde prijzen. Nu het weideseizoen ten einde loopt, zal het aanbod de komende weken iets toenemen. Door een ruimer aanbod van nuchtere kalveren zijn de prijzen de laatste weken gedaald. De prijs van vleeskalveren ligt echter stabiel op een hoog niveau. Meestal laten de prijzen naar de feestdagen toe een stijgende tendens zien.

Prijzen van producten en productiemiddelen (in euro per eenheid, inclusief BTW)									
	12-maandsgemiddelde			maandprijzen			aug 09 % tov aug 08	aug 09 % tov juli 09	stemming (a) tov aug 09
	sept 07 tm aug 08	sept 08 tm aug 09	verschil (%)	aug 2008	juli 2009	aug 2009			
Melk (100 kg)	41,10	29,65	-28	40,55	24,45	28,45	-30	+16	.
Nuchtere stierkalveren, zw. bont	102,50	105,00	+2	80,00	135,00	130,00	+63	-4	---
Vleeskalveren, 2e kwaliteit (kg)	4,80	3,95	-18	3,50	3,90	4,20	+20	+8	.
Slachtkoeien, 2e kwaliteit (kg)	2,20	2,20	0	2,45	2,10	2,10	-14	0	--
Vleesstieren, 1e kwaliteit (kg)	2,70	2,80	+4	2,90	2,70	2,75	-5	+2	-
Biggen (stuk)	33,00	45,25	+37	39,50	42,00	42,00	+6	0	---
Vleesvarkens (kg)	1,40	1,42	+1	1,70	1,48	1,48	-13	0	---
Eieren (kooi) (kg)	0,93	0,90	-3	0,78	0,85	0,87	+12	+2	.
Eieren (scharrel) (kg)	0,99	1,07	+8	0,84	0,95	1,07	+27	+13	.
Vleeskuikens, contract (kg)	0,880	0,840	-5	0,870	0,855	0,855	-2	0	-
Consumptieaardappelen (100 kg)	9,40	9,85	+5	,	,	,	,	,	.
Tarwe (voer) (100 kg)	21,60	12,65	-41	16,35	,	10,80	-34	,	0
Brouwgerst (100 kg)	24,20	13,45	-44	17,75	,	9,75	-45	,	0
Zaaiuien (100 kg)	9,15	4,55	-50	6,25	,	9,10	+46	,	++
Rozen (stuk) b)	0,36	0,31	-14	0,29	0,19	0,22	-24	+16	.
Chrysanten (stuk) b)	0,21	0,19	-10	0,16	0,12	0,13	-19	+8	.
Tulpen (stuk) b)	0,15	0,13	-13	0,25	0,18	0,19	-24	+6	.
Lelies (stuk) b)	0,42	0,41	-2	0,28	0,25	0,29	+4	+16	.
Phalaenopsis (stuk) b)	4,35	3,55	-18	3,60	2,65	3,25	-10	+23	.
Snijmais (1.000 kg)	54,00	45,00	-17	59,00	44,50	44,50	-25	0	---
Standaardbrok A (100 kg)	22,45	19,00	-15	23,20	17,40	17,00	-27	-2	-
Vleesvarkensbrok 1.08 (100 kg)	26,65	22,90	-14	27,60	21,55	21,20	-23	-2	-
Legmeel d.d. fase 2 (100 kg)	28,30	24,20	-14	29,20	23,75	23,60	-19	-1	-
Vleeskuikenkorrel m.a.c. (100 kg)	35,80	34,15	-5	37,85	33,55	33,35	-12	-1	-
Kalkammonsalpeter (100 kg)	35,60	28,60	-20	44,30	19,15	19,45	-56	+2	+
Tripelsuperfosfaat (100 kg)	66,05	69,45	+5	92,70	38,90	33,10	-64	-15	-
Kaliumchloride 60% (100 kg)	42,15	73,60	+75	74,80	63,80	59,70	-20	-6	-
NP meststof 26+14+0 (100 kg)	50,35	58,45	+16	73,35	40,75	36,35	-50	-11	-
Gasolie (100 liter)	95,10	76,25	-20	105,10	73,60	77,45	-26	+5	0
Rendement staatsobligaties (%)	4,12	3,36	-18	4,26	3,12	3,15	-26	+1	-

a) de actuele ontwikkeling van de prijzen, waarbij 0: vrijwel gelijk, - of +: 1,5-5%, -- of ++: 5-10%, --- of +++: > 10% verandering; b) excl. BTW, bron: VBN.

